

Sağlık Eğitimi

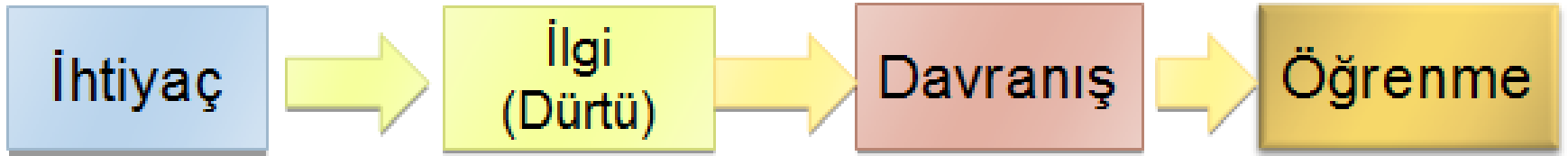

Dr. Öğr. Üyesi Deniz HARPUTLU

Öğrenme

- ▶ Öğrenme, bireyin çevresiyle **etkileşim** kurması sonucu oluşan
- ▶ **kalıcı izli**
- ▶ **davranış değişikliğidir**

Öğrenme

- ▶ **Davranışta** gözlenebilir bir değişme olması
- ▶ **Davranıştaki** değişimin nispeten sürekli olması

- ▶ Davranış, Organizmanın **gözlenebilen**
- ▶ (konuşma, yazma)
- ▶ **gözlenemeyen** (düşünme, kalbin çalışması vb.) etkinliklerinin tümüdür.

Öğrenme Alanları

- ▶ Bilişsel Öğrenme Alanı
- ▶ Duyuşsal Öğrenme Alanı
- ▶ Psikomotor Öğrenme Alanı

Bilişsel Öğrenme Alanı

- ▶ Bir konuda bilgi kazanabilme, analiz, sentez, değerlendirme yapabilme davranışlarını içerir

Örnek: Doğum yapmış bir anne için anne sütünün yararlarını öğrenmesi.

Duyuşsal Öğrenme Alanı

- ▶ Duygularla ilgili öğrenmeler, duyguların belirtilmesi ile ilgilidir.

Örnek: Doğum yapan annenin, annelik duygusuna alışması.

Psikomotor Öğrenme Alanı

- ▶ Duyu organları, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu ortaya çıkan beceri öğrenmelerini içerir

Örnek: Doğum yapan anneye, doğru emzirme tekniğinin öğretilmesi

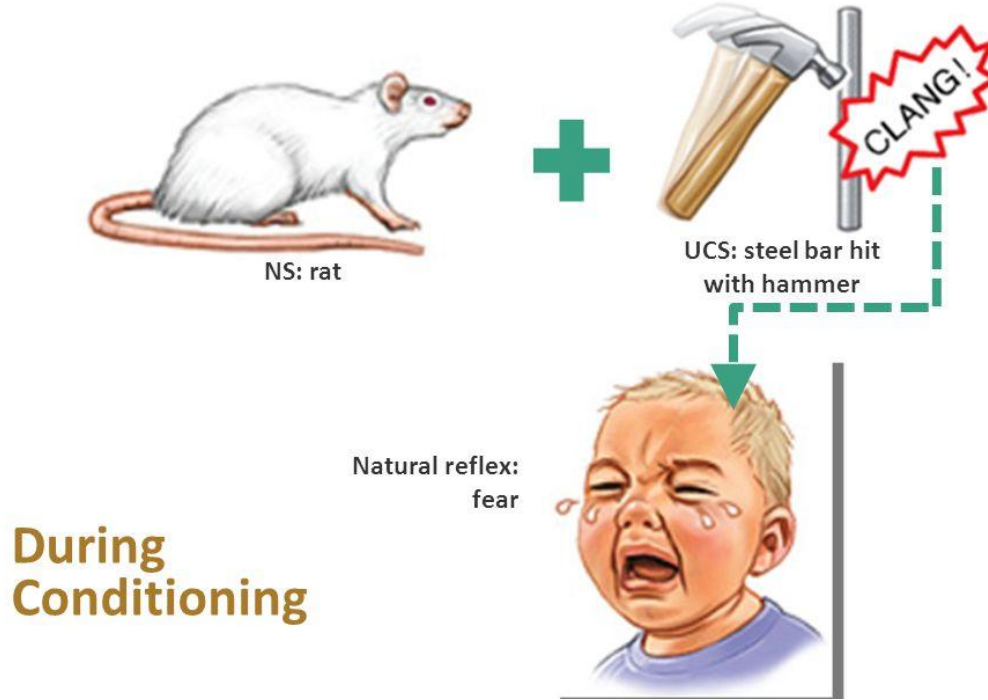
Öğrenme Türleri

- ▶ Koşullanma Yoluyla Öğrenme
- ▶ Bilişsel Öğrenme
- ▶ Deneme–Yanılma Yoluyla Öğrenme
- ▶ Model Alarak Öğrenme
(Taklit–Gözleyerek Öğrenme)

Koşullanma Yoluyla Öğrenme

- ▶ Uyarıcılar arasında eşleme yoluyla bağ kurulur
- ▶ Bu durumda, uyarıcılardan yalnızca bir tanesi verildiğinde de aynı tepki yaratılır
- ▶ Duygusal tepkiler, korkular bu yolla öğrenilir

Little Albert Experiment

1920–korku öğrenilir mi doğuştan mı?

Bebek artık geri dönüşümsüz olarak kürklü her şeyden korkuyor

Bilişsel Öğrenme

- ▶ Dıştan alınan uyarıcılar algılanır, önceki bilgilerle karşılaştırılır, yeni bilgiler oluşturulur
- ▶ **Sezgisel (kavrayış yoluyla) öğrenme:** (İlişkinin aniden çözülmesi sonucu) Arşimet'in suyun kaldırma kuvvetini bulması
- ▶ **Psikomotor öğrenme:** Bir işin, davranışın nasıl daha kolay, daha iyi, daha hızlı, doğru ve hatasız yapılacağını öğrenmedir (Örneğin, bilgisayar ve bisiklet kullanmayı öğrenme).
- ▶ **Sözel öğrenme:** tarih konularının anlatılarak öğrenilmesi
- ▶ **Farkında olmadan öğrenme:** okula gidip gelirken gördüğümüz dükkânların yerlerini öğrenmek

Deneme-Yanılma Yoluyla Öğrenme

- ▶ Tekrar ve denemeler sonucunda yeni davranışların kazanılması esasına dayanır
- ▶ Bu denemeler sırasında olumlu davranışlar kazanılır, olumsuz davranışlar terk edilir
- ▶ Tekrar sayısı arttıkça hata miktarı azalır, hata miktarı azaldıkça öğrenme düzeyi artar.

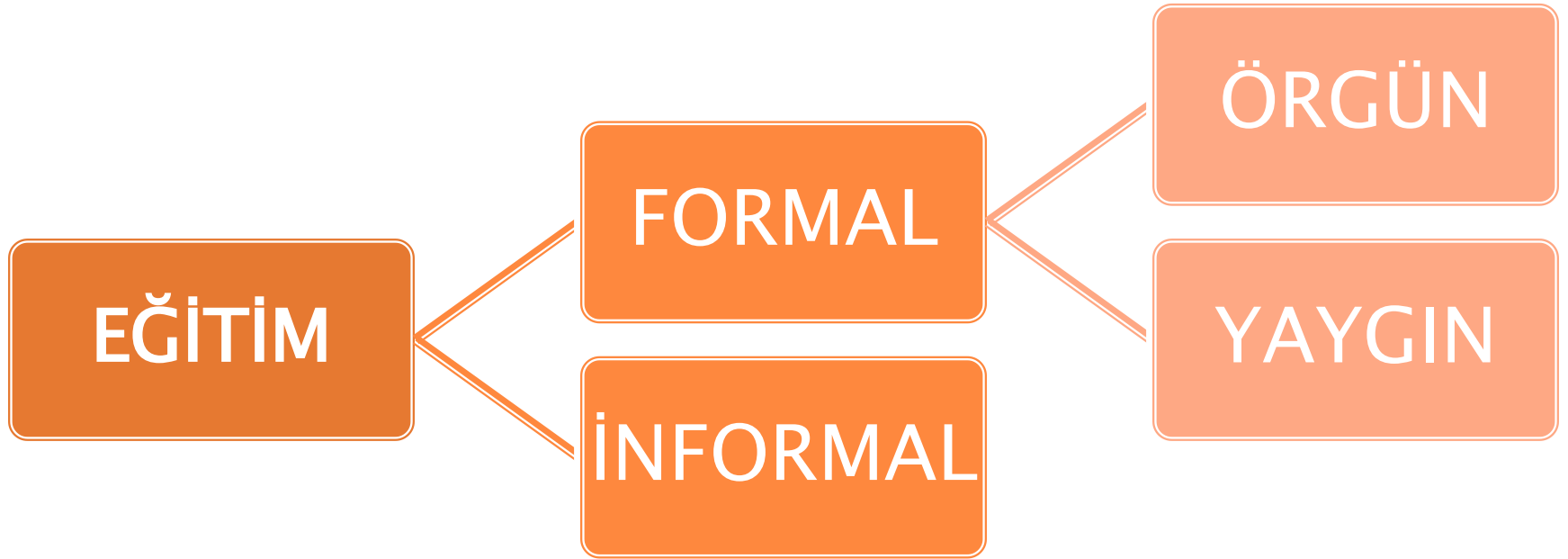
Model Alarak Öğrenme (Taklit–Gözleyerek Öğrenme)

- ▶ **Başkalarının** hangi durumlarda nasıl davrandıklarını gözleyerek onlar gibi davranma sonucu öğrenmedir
- ▶ Bu tür öğrenmede **model alınan kişinin** davranışları önem taşır.
- ▶ Model alınan kişinin davranışları olumsuz ise öğrenme de olumsuz olur.

Eğitim

- ▶ Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla istendik yönde değişiklik meydana getirme sürecidir
- ▶ Eğitim sürecinde kazanılan bilgi, beceri ve tutumlar yoluyla **davranış değişikliği** oluşur

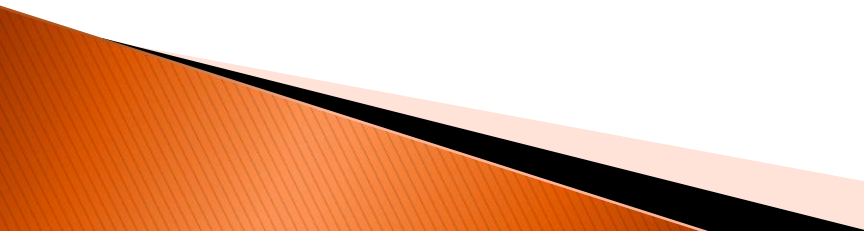
Eğitim

Sağlık Eğitimi

- ▶ Kişilere sağlıklı yaşam için **alınması gereken önlemleri** benimsetmeye ve uygulamaya inandırmak
- ▶ Kendilerine sunulan sağlık hizmetlerini **doğru kullanmaya** alıştırmak,
- ▶ Sağlık durumlarını ve çevrelerini iyileştirmek amacıyla birey olarak veya topluca **karar aldırmasıdır**

Sağlık eğitiminde kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri

- ▶ Düz anlatım
 - ▶ Örnek olay
 - ▶ Gösterip yaptırma
 - ▶ Beyin fırtınası
 - ▶ Soru-cevap
 - ▶ Drama-rol yapma
 - ▶ Gözlem
 - ▶ Tartışma
-

Sağlık Eğitimi

- ▶ Bireysel Eğitim
- ▶ Grup Eğitimi
- ▶ Toplum Eğitimi

Bireysel Eğitim

- ▶ En etkili ancak pahalı bir yöntemdir
- ▶ En uygun ortam kişinin **evidir**
- ▶ Eğitimcinin eğitilen bireyle iyi ilişkiler kurması, güven sağlaması önemlidir
- ▶ Görüşme, gösterme, yaptırma, sorumluluk verme yöntemleri kullanılabilir
- ▶ Öğrenilenlerin kalıcı olabilmesi ve alışkanlık haline alabilmesi için uygulanan yöntem en az birkaç kez tekrarlanmalıdır

Bireysel Eğitim

Düz anlatım
Gösterip yaptırma
Gözlem
Tekrar

► Örnek:

Ziyaret	Eğitim İeriği
1. Ziyaret	<ul style="list-style-type: none">- Hastanın evde kullanacağı malzemeler konusunda bilgi verilmesi- Bir maket üstünde deri bakımının ve adaptör/torba değişiminin gösterilmesi,- Hastaya ürostomi ile yaşam konusunda görsel ve yazılı eğitim materyallerinin verilmesi,- Hastaya torbanın boşaltılmasının öğretilmesi,- Diyet ile ilgili bilgi verilmesi.
2. Ziyaret	<ul style="list-style-type: none">- Hastaya adaptör değişiminin hangi basamakları içerdiğinin hatırlatılması,- Hastanın derisinde bulunan ürostomi torba ve adaptörünün çıkarılması ve hastaya gösterilmesi,- Hastaya ürostomisinin üzerinde normal ve normal dışı durumların açıklanması,- Stoma bakımının yapılması, yeni adaptör torbanın takılması ve hastaya işlem basamaklarının uygulanarak anlatılması.
3. Ziyaret	<ul style="list-style-type: none">- Hastanın bağımsız olarak kendi adaptör ve torbasını değiştirilmesi,- Hasta değişimi yaparken izlenmesi, yanlış veya eksikliklerin giderilmesi,- Taburcu olduğunda hangi malzemeleri kullanacağını belirlenmesi ve malzeme temini konusunda bilgi verilmesi,- Gerekli ise bir ziyaretin daha planlanması.

Grup Eğitimi

- ▶ Bireyleri tek tek eğitime alma imkanı olmayınca grup eğitimine başvurulur.
- ▶ **Grup:** Bir amaca ulaşmak için bir araya gelen yaş, zeka, kültür, eğitim gibi durumları benzer kişilerin oluşturduğu topluluktur.

Grup Eğitimi

- ▶ Grup eğitimlerinde; anlatma, tartişma, rol yapma, beyin fırtınası, soru cevap yöntemleri kullanılabilir.

Toplum Eğitimi

- ▶ Amacı, toplumsal bilinçlenme sağlamaktır.
- ▶ Eğitimin tüm toplumu kapsamaması amaçlanır
- ▶ Bunun için kitle iletişim araçlarından yararlanılır

Örn: gazete, dergi, radyo, televizyon ve kitaplardır

Bu araçlar, genellikle halkın güvendiği ve yararlandığı bilgi kaynaklarıdır, kamuoyu yaratmada ve ulusal kampanyaların yürütülmesinde çok yararlı ve etkilidir.

USKAFIV

Ulusal Sağlıkta Kalite Forumu
National Health Quality Forum

SAĞLIKLI YAŞ ALMA ve KALİTE Healthy Aging & Quality

17-18 EKİM
October

ÇİĞLİ EAH
KONFERANS SALONU

ANA SPONSOR

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

ULUSAL KANSER HAFTASI “Kayıtçılık ve Tarama Eğitimleri”

02 - 04 Nisan 2014

Rixos Grand Hotel Ankara

Konular

- Kanser Kontrol Programları ve Uluslararası Örnekler
- Kanserde Doğru Bilinen Yanlışlar
- Kanser ve Beslenme
- Kanser Önleme Çalışmaları
- Tütün Kontrol Politikaları
- Kanser Kayıtçılığı
- Meme Kanseri Taramaları ve Tedavisi
- Serviks Kanseri Taramaları ve Tedavisi
- Kolorektal Kanser Taramaları ve Tedavisi
- Kanser Taramasında ve Tedavide Yeni Yaklaşımlar
- Baş-Boyun Kanseri
- Malign Melanom
- Kanser Tedavisinde Sağlık Bakanlığı Politikaları
- Kanser Kayıtçılık Eğitimi
- Kanser Taramaları Eğitimi
- Tıbbi Jeoloji
- Medikal Sivil Toplum Kuruluşları Toplantısı
- Onkoloji Hemşireliği Toplantısı

ULUSLARARASI EĞİTİMLER:

MECC(Middle East Cancer Consortium) - Palyatif Bakım Kursu

IARC(International Agency for Research on Cancer) - ÇOCUKLUK ÇAĞI LÖSEMİLERİ

Organizasyon Sekreterliği
FTS TURİZM KONGRE ORGANİZASYON
Proje Uzmanı
Nailiye ÖZTÜRK
Güzelsite Mah. Akdeniz Sok. 14/9 06450 Çankaya - ANKARA
Tel : +90 312 438 68 04 Faks : +90 312 438 68 02 Cep : +90 554 589 24 73
E-mail: hait@turizm.com.tr www.turizm.com

www.kanserhaftasi2014.org

Eğitim İhtiyaç Analizi

5 N 1 K
soruları ile
eğitim
ihtiyaç
analizi
yapılır

- **Ne** tür bir eğitim ihtiyacı gözlemlendi-saptandı?
- Eğitime **neden** ihtiyaç duyuldu?
- Eğitim ihtiyacı **nerede** gözlemlendi-saptandı?
- Eğitim ihtiyacı **ne zaman** gözlemlendi-saptandı? Ne zamandır var?
- Eğitim ihtiyacı **nasıl** gözlemlendi-saptandı? Nasıl ortaya çıktı?
- Eğitim ihtiyacını **kim/kimde** gözlemledi-saptadı?

Eğitim Planlaması

5 N 1 K
soruları ile
Eğitim
Planlanır

- Eğitim **neden** verilecek? Eğitime **niçin** ihtiyaç duyuldu?
- **Ne** eğitimi verilecek? **Ne** kadara mal olacak? (zaman, maliyet...)
- Eğitim **nerede** verilecek?
- Eğitim **ne zaman** verilecek, ne kadar sürecek?
- Eğitim **nasıl** verilecek? Yöntem, araç, gereç ve materyaller neler?
- Eğitimin yapılmasına **kim** karar verdi (istedi)?
- Eğitim **kime** verilecek? **Kim** verecek?

Eğitim Programının Öğeleri

- ▶ Hedef
- ▶ İçerik
- ▶ Öğrenme–öğretme süreci
- ▶ Ölçme–değerlendirme

Sağlık Eğitiminin Amaçları

- ▶ Bireyin ve toplumun gereksinimlerini karşılayacak sağlıklı yaşam için kişilerin sağlığını korumak ve geliştirmek,
- ▶ Tedavi imkanlarından yararlanmalarını sağlamak,
- ▶ Olumlu bir çevre yaratılmasını sağlayacak davranış değişikliği geliştirmektir

Sağlık Eğitiminin Yararları-1

- ▶ Bireylerin hastalık riskini azaltıcı davranışlar geliştirmesine yardımcı olur.
- ▶ Bireylerde koruyucu hizmetlerden yararlanma bilincinin oluşmasını sağlar.
- ▶ Erken tanı ve tedavi yöntemlerinin aranmasına yardımcı olur

Sağlık Eğitiminin Yararları-2

- ▶ Bireylere tıbbi tedavi ve önerilere uyma gibi davranışların kazandırılmasını sağlar
- ▶ Bireylerin kendine uygun bakım uygulamalarını yapabilmelerini sağlar
- ▶ Hasta ve bakımından sorumlu kişilere danışmanlık yapar

Sağlık Eğitiminin Aşamaları

1. Aşama: İyice anlatmak ve öğretmek
2. Aşama: Benimsetmek ve inandırmak
3. Aşama: Yapmak ve yaptırmak
4. Aşama: Tekrarlatarak alışkanlık kazandırmak

Sağlık Eğitiminde İlkeler-1

- ▶ **Açık amaç ilkesi:** Amaçlar açıkça belirlenmeli; bireyin bilgi, beceri, tutumunu geliştirme ve değerlendirmeye yönelik olmalıdır.
- ▶ **Bireysel farklılık ilkesi:** Eğitim plan ve uygulamasında bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır.
- ▶ **Sıra ilkesi:** Eğitim sunumuna bireyin önceden bildiği bilgilerden başlanmalıdır.
- ▶ **Süreklilik ilkesi:** Bireyin ve toplumun eğitiminde süreklilik sağlanmalıdır.

Sağlık Eğitiminde İlkeler-2

- ▶ **Gerçek yaşam uygunluk ilkesi:** Eğitim yaşantıları gerçek yaşama benzer olmalı; gerçek yaşamdan örnekler, araç ve gereçler kullanılmalıdır.
- ▶ **Öğrendiklerini uygulama ilkesi:** Amaçlanan davranış ve hedefler uygulanabilir olmalıdır.
- ▶ **Sonuçların doğruluğu ilkesi:** Eğitimin her evresinde, ölçülebilir ve gözlenebilir değerlendirme yöntemleri ile sonuçların doğruluğu denetlenmelidir.

Sağlık Eğitimi Etkileyen Faktörler

- ▶ İç Faktörler
 - Fiziksel Özellikler
 - Psikolojik Özellikler
- ▶ Dış Faktörler
 - fiziki çevre,
 - sosyokültürel çevre
 - ekonomik özellikler

Sağlık Eğitimcisinin Özellikleri

- ▶ Eğitim konusunun gereğine önce kendisi inanmalıdır
- ▶ Eğitim yaptığı toplumu yakından tanınalı
- ▶ Gruplarındaki bireyleri iyi tanınalı
- ▶ Eğitimci ile eğitime katılanların kültürleri mümkün olduğu kadar birbirine yakın olmalıdır
- ▶ n yargısız olmalı
- ▶ Eğitimin amaçlarını katılımcılara tam olarak açıklayabilmelidir.
- ▶ İletişim tekniklerini iyi bilmeli ve uygulayabilmelidir.
- ▶ Eğitimci, otoriter olmaktan kaçınmalıdır.

Koruyucu Sağlık Hizmetlerinde Sağlık Eğitimi

- ▶ Kişisel Hijyen
- ▶ Ağız ve Diş Sağlığı Eğitimi
- ▶ Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Eğitimi
- ▶ Ergenlik dönemi
- ▶ Hastalıklardan Korunma Eğitimi
- ▶ Sağlığa Zararlı Alışkanlıklardan Korunma
- ▶ Çevre Sağlığı Eğitimi
- ▶ Doğal Afetlerde Sağlık Eğitimi
- ▶

Kişisel Hijyen Eğitimi

- ▶ Bireysel temizlik alışkanlıklarının kazandırılması
- ▶ Baş, yüz, vücut, koltuk altı, perine, saç hijyeni...
- ▶ Mevsime göre giyinmenin önemi

Ağız ve Diş Sağlığı Eğitimi

- ▶ Ağız ve diş sağlığının önemi, diş sağlığının bozulması durumunda ortaya çıkabilecek sorunlar
- ▶ Diş fırçalama tekniği
- ▶ Diş sağlığının beslenme ile ilişkisi
- ▶ Diş sağlığının korunması için düzenli kontrollerin önemi
- ▶ Sağlığa zararlı alışkanlıkların diş sağlığına etkisi

Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Eğitimi

- ▶ Riskli gebelikler
- ▶ Gebelik ve lohusalık hijyeni
- ▶ Gebelikte beslenmenin önemi
- ▶ Gebelikte uyku ve dinlenmenin önemi
- ▶ Düzenli kontrollerin önemi
- ▶ Sağlığa zararlı alışkanlıkların ilaç kullanımının zararları
- ▶ Doğumun sağlıklı koşullarda ve sağlık kuruluşlarında yapılmasının önemi

Ergenlik döneminde sağlık eğitimi

- ▶ Ergenlik döneminde görülen fiziksel ve ruhsal değişiklikler,
- ▶ Kişisel hijyen,
- ▶ Sağlıklı beslenme,
- ▶ Egzersiz ve spor faaliyetlerine katılma,
- ▶ Sağlığa zararlı alışkanlıklardan uzak durma,
- ▶ Kazalardan korunma,
- ▶ Arkadaş gruplarının önemi,
- ▶ Ailesi, okul veya arkadaş gruplarında yaşadığı sorunlarla baş etme yolları

Hastalıklardan Korunma Eğitimi

- ▶ Kişisel hijyenin sağlık ağısından önemi
- ▶ Yeterli ve dengeli beslenmenin önemi
- ▶ Düzenli uyku ve dinlenmenin önemi
- ▶ Düzenli spor yapmanın önemi
- ▶ Sağlıklı çevrede yaşamanın önemi
- ▶ Bulaşıcı hastalıklardan korunmada aşılamanın önemi
- ▶ Sağlığa zararlı alışkanlıklardan uzak durma
- ▶ Düzenli sağlık kontrollerinin önemi

Çevre Sağlığı Eğitimi

- ▶ Suların arıtılması ve temiz su temini
- ▶ Atıkların zararsız hâle getirilmesi
- ▶ Gıda kontrolü
- ▶ Vektörlerle mücadele
- ▶ Hava kirliliği ile mücadele
- ▶ Gürültü kirliliği ile mücadele
- ▶ Radyasyondan korunma
- ▶ Çalışma koşullarının sağlığa uygun hâle getirilmesi